

ਮਾਡਲ ਟੈਸਟ ਪੇਪਰ

(2018-19) ਵਿਸ਼ਾ ਸਮਾਜ ਸ਼ਾਸਤਰ

ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਲਈ ਹਦਾਇਤਾਂ

ਨੋਟ :- ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਪੱਤਰ ਤਿੰਨ ਭਾਗਾਂ (ਭਾਗ A , ਭਾਗ B ਅਤੇ ਭਾਗ C) ਵਿੱਚ ਵੰਡਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

- i. ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1-20 ਤੱਕ ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ। ਇਸ ਭਾਗ ਦੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰਨੇ ਹਨ।
- ii. ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 21 ਤੋਂ 32 ਤੱਕ ਛੋਟੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਅੰਕ ਹਨ। ਕੋਈ 10 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ ਇੱਕ-ਦੋ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ।
- iii. ਭਾਗ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਨੰ. 33 ਤੋਂ 39 ਤੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹਨ। ਕੋਈ 5 ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਹੱਲ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ 4 ਅੰਕਾਂ ਦਾ ਹੈ।

ਭਾਗ- A

ਪ੍ਰਸ਼ਨ 1. ਵਸਤੂਨਿਸ਼ਠ ਪ੍ਰਸ਼ਨ

ਸਹੀ ਉੱਤਰ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰੋ: 20×2=40

1. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਸਭ ਤੋਂ ਵੱਡਾ ਕਬੀਲਾ ਕਿਹੜਾ ਹੈ?
(ੳ) ਸੰਥਾਲ (ਅ) ਭੀਲ
(ੲ) ਮੁੰਡਾ (ਸ) ਗੋਂਡ 2
2. ਵਾਤਾਵਰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਦੂਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਦਾ ਕੀ ਕਾਰਨ ਹੈ?
(ੳ) ਆਵਾਸ (ਅ) ਗੈਸਾਂ
(ੲ) ਵਿਸਥਾਪਨ (ਸ) ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ 2
3. ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਮਾਜ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੀਆਂ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਪਾਈਆਂ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ।
(ੳ) ਅਪਰਾਧ (ਅ) ਨਸ਼ੀਲੀਆਂ ਦਵਾਈਆਂ ਦੇ ਸੇਵਨ
(ੲ) ਸ਼ਰਾਬਖੋਰੀ (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੇ 2
4. ਟ੍ਰਾਂਸ ਜੈਂਡਰ ਦਾ ਅਰਥ ਹੈ:
(ੳ) ਪੁਰਸ਼ (ਅ) ਇਸਤਰੀ
(ੲ) ਤੀਸਰਾ ਲਿੰਗ ਵਰਗ (ਸ) ਕੋਈ ਨਹੀਂ 2
5. ਸ਼ਰਾਬਖੋਰੀ ਕਿਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ।
(ੳ) ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਅ) ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ
(ੲ) ਸਿਹਤ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ (ਸ) ਉਪਰੋਕਤ ਸਾਰੀਆਂ 2

ਖਾਲੀ ਸਥਾਨ ਭਰੋ:-

6. ਕਿਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ..... ਫਸਲ ਬੀਜਣ ਨੂੰ ਮਜ਼ਬੂਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਸੀ ਜਿਸ ਕਾਰਨ ਨੀਲ ਅੰਦੋਲਨ ਸ਼ੁਰੂ ਹੋਇਆ। 2
7. ਜਾਤੀ ਪ੍ਰਥਾ ਵਿੱਚ ..... ਅਤੇ ..... ਵਿਆਹ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 2

8. ਪਿੰਡ ਦੇ ਮੁਖੀ ਨੂੰ ..... ਆਖਦੇ ਹਨ। 2
9. ਬਦਲਵੀਂ ਖੇਤੀ ਨੂੰ ..... ਖੇਤੀ ਵੀ ਕਿਹਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। 2
10. ....ਅਤੇ .....ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਹਨ। 2

ਸਹੀ/ਗਲਤ

11. ਜਾਤੀ ਇੱਕ ਅੰਤਰ ਜਾਤੀ ਸਮੂਹ ਹੈ। 2
- 12। ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਦਾ ਵਾਤਾਵਰਨ ਅਤੇ ਜੈਵਿਕਤਾ ਉੱਪਰ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਪੈਂਦਾ ਹੈ। 2
- 13। ਝੁੱਗੀ ਝੌਂਪੜੀ ਬਸਤੀਆਂ ਪੇਂਡੂ ਜੀਵਨ ਦਾ ਇੱਕ ਅੰਗ ਹਨ। 2
14. ਜਾਤੀ ਇੱਕ ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੂਹ ਹੈ। 2
15. ਸਮਾਜਿਕ ਅੰਦੋਲਨ ਸੁਭਾਅ ਤੋਂ ਹਮੇਸ਼ਾ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਹੁੰਦੇ ਹਨ? 2

ਸਹੀ ਮਿਲਾਨ ਕਰੋ:

16.	ਬ੍ਰਹਮ ਸਮਾਜ	ਰਾਜਾ ਰਾਮ ਮੋਹਨ ਰਾਏ	2
17.	ਘੱਟ ਪੀਣ ਵਾਲ਼ੇ	ਆਰਥਿਕ ਸਮੱਸਿਆ	2
18.	ਗਰੀਬੀ	ਜੋ ਮਹੀਨੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਜਾਂ ਦੋ ਵਾਰ ਪੀਂਦੇ ਹਨ।	
19.	ਪਿੱਤਰ ਪ੍ਰਧਾਨਤਾ	ਪਿਤਾ ਦਾ ਸ਼ਾਸਨ	2
20.	ਘਰ ਦਾ ਮੁਖੀਆ	ਕਰਤਾ	2

ਭਾਗ- B

ਨੋਟ: ਇੰਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ 5×3=15

21. ਸ਼ਹਿਰੀ ਸਮਾਜ ਤੋਂ ਤੁਹਾਡਾ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 3
22. ਭੀੜ-ਭੜੱਕੇ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 3
23. ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? 3
24. ਸੰਯੁਕਤ ਪਰਿਵਾਰ ਕਿਸ ਨੂੰ ਆਖਦੇ ਹਨ? 3
25. ਹਰੀ ਕ੍ਰਾਂਤੀ ਕੀ ਹੈ? 3
26. ਸਮਾਜਿਕ ਸਮੱਸਿਆ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? 3
27. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਤਿੰਨ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ? 3
28. ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਲੜਕਿਆਂ ਨੂੰ ਮਹੱਤਤਾ ਕਿਉਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ? 3
29. ਪੇਂਡੂ ਸਮਾਜ ਦੀਆਂ ਤਿੰਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਦੱਸੋ। 3
30. ਸਰਾਬ ਸੇਵਨ ਦੇ ਤਿੰਨ ਦੂਰਪ੍ਰਭਾਵਾਂ ਦਾ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 3
31. ਪੱਛਮੀਕਰਨ ਅਤੇ ਸੰਸਕ੍ਰਿਤੀਕਰਨ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਦਰਸਾਉ 3
32. ਆਧੁਨਿਕੀਕਰਨ ਦੇ ਦੋ ਕਾਰਨ ਲਿਖੋ। 3

ਭਾਗ-C

ਨੋਟ: ਇੰਨਾਂ ਪ੍ਰਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਉੱਤਰ 25-30 ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿਓ

5×4=20

33. ਵਰਗ ਅਤੇ ਜਾਤ ਵਿੱਚ ਭਿੰਨਤਾ ਦੱਸੋ। 4
34. ਇਸਤਰੀ ਅੰਦੋਲਨ ਤੋਂ ਤੁਸੀਂ ਕੀ ਸਮਝਦੇ ਹੋ? ਕਿਸੇ ਵੀ ਇੱਕ ਅੰਦੋਲਨ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ। 4
35. ਘਰੇਲੂ ਹਿੰਸਾ ਦੇ ਦੁਰਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? 4
36. ਕਰਜ਼ ਕੀ ਹੈ? ਕਰਜ਼ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? 4
37. ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ? ਜੰਗਲਾਂ ਦੀ ਕਟਾਈ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਕਾਰਨਾਂ ਤੇ ਚਾਨਣ ਪਾਓ। 4
38. ਸ਼ਹਿਰੀ ਭਾਰਤ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਵਰਗ ਪਾਏ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ ਵਰਨਣ ਕਰੋ। 4
39. ਝੁੱਗੀ ਝੌਂਪੜੀ ਬਸਤੀ ਕਿਸ ਨੂੰ ਕਹਿੰਦੇ ਹਨ? ਘਰਾਂ ਦੀ ਸਮੱਸਿਆ ਦੇ ਤਿੰਨ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਕਾਰਨ ਕਿਹੜੇ ਹਨ? 4